

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ RDG56400057
ชื่อโครงการ แนวทางการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปราม
เด็กแว้นในกรุงเทพมหานคร
ชื่อนักวิจัย อ.ดร.สุรีย์พร นิพิฐวิทยา, ผศ.ดร.หทัยรัตน์ บุญโยปษ์ภูมัมภ์,
อ.ดร.สุธาทิพย์ ชวนะเวสสกุล, อ.ดร.ธีรเวทย์ ลิ้มโกมลวิลาส,
อ.ดร.ปกรณ์ เมฆแสงสวย, อ.ชมชนก เลี้ยงวัฒนพร, อ.ชูเดช โลศิริ,
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
และ พ.ต.ท.เฉลิมศักดิ์ เกียรติทองศรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
E-mail address : Sureeporn_aor@hotmail.com, Sureepornn@swu.ac.th
ระยะเวลาดำเนินโครงการ เดือนกันยายน 2556 จนถึงเดือนกันยายน 2557

เด็กแว้นเป็นเยาวชนที่ขับซิ่งรถจักรยานยนต์บนท้องถนนและก่อความเดือดร้อนรำคาญและก่อเหตุ
ที่ผิดกฎหมาย เป็นปัญหาสังคมที่ควรดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่ตำรวจพยายาม
ป้องกันและปราบปรามพฤติกรรมของเด็กแว้น แต่การจับกุมดำเนินคดีในแต่ละครั้งไม่ใช่เรื่องที่ทำ
ได้ง่าย ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีระบบและเป็นระเบียบแบบแผน คณะผู้วิจัย จึงได้ศึกษา
แนวทางและรูปแบบในการปฏิบัติงานของกองบัญชาการตำรวจนครบาลในการป้องกันและปราบปราม
การกระทำของกลุ่มเยาวชนดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดการความรู้ในการป้องกันและปราบปราม
ปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มเด็กหรือเยาวชน ขับซิ่งรถจักรยานยนต์ ก่อความเดือดร้อนรำคาญและก่อเหตุ (เด็ก
แว้น) และเพื่อหาแนวทางและรูปแบบในการพัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและ
ปราบปรามปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มเด็กหรือเยาวชน ขับซิ่งรถจักรยานยนต์ ก่อความเดือดร้อนรำคาญและก่อ
เหตุ (เด็กแว้น) ของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการอยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์และถอดบทเรียนจากปัญหาและ
อุปสรรคในการป้องกันและปราบปรามเด็กแว้นในด้านต่างๆ ได้แก่ วิธีการจับกุม อุปกรณ์และสภาพยาน
ยนต์ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน กฎหมาย อัตราโทษและการลงโทษ นโยบายและคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
อิทธิพลของผู้แข่งรถ สื่อ เพื่อให้ได้มาซึ่งแรงจูงใจในการการปฏิบัติงาน ตลอดจนทราบถึงรูปแบบและ
แนวทางในการป้องกันและปราบปรามเด็กแว้น จากข้าราชการตำรวจที่สังกัดกองบัญชาการตำรวจนคร
บาล ที่เป็นผู้ประสบความสำเร็จในการจับกุม จำนวนทั้งสิ้น 30 นาย ภายในพื้นที่รับผิดชอบทั้ง 9 กอง
บังคับการตำรวจนครบาล ด้วยวิธีการใช้การเล่าเรื่อง การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม

จากการจัดการความรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ
กลุ่มเด็กแว้น เพื่อสอบถามพฤติกรรมแว้นและเคยถูกจับกุมหรือหนีรอดจากการถูกจับกุมโดยการ
สัมภาษณ์เชิงลึก และกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อสอบถามความคิดเห็นแปลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับ

กระบวนการป้องกันและปราบปรามปัญหาเด็กแว้นในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ (1) ลักษณะพฤติกรรมแว้นและเคยถูกจับกุมหรือหนีรอดจากการถูกจับกุมของเด็กแว้น (2) กระบวนการป้องกันและปราบปรามพฤติกรรมแว้นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (3) แนวทางและรูปแบบในการพัฒนาการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามพฤติกรรมแว้นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และ (4) การจัดทำคู่มือการป้องกันและปราบปรามพฤติกรรมแว้นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งแนวทางและรูปแบบในการปฏิบัติงานเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาพิจารณา ได้แก่ การมีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติและการจับกุม เนื่องจากไม่มีมาตรการและวิธีการที่ชัดเจน การขาดอุปกรณ์ที่จำเป็นในปฏิบัติหน้าที่ การขาดกำลังพลในการปฏิบัติงานและประสบปัญหาการประสานงานของกำลังจากหน่วยงานอื่นๆ และนโยบายของผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

This research gathers data from 2 groups. First, Dek Van group has interviewed in order to understand their behavior, be arrested experience, and escape of arrestment by in-depth interview approach. Second, police officer group has interviewed in order to share an experience towards Dek Van's prevention and suppression in Bangkok. Results from this research can be described into 4 sections. First, characteristics of Dek Van's behavior that has been arrested and escape from arrestment experience. Second, process of Dek Van's prevention and suppression by police officers. Third, an improvement of framework and pattern towards Dek Van's prevention and suppression by police officers. Forth, making a handbook of Dek Van's prevention and suppression for police officers. An efficient working procedure can be considered in many aspects such as problems and obstacles towards arrest procedure because unclear working process, lack of tools, lack of staffs, an inefficient coordination for extra police officers from other offices, and commander's policy in order to solve problems.